

Laidiens: **19.12.2019., Nr. 255**

Oficiālās publikācijas Nr.: **2019/255.10**

Ministru kabineta noteikumi Nr. 652

Rīgā 2019. gada 17. decembrī (prot. Nr. 59 13. §)

Kārtība, kādā Valsts kase nodrošina maksājumu pakalpojumu sniegšanu

*Izdoti saskaņā ar Likuma par budžetu un
finanšu vadību 27. panta piekto daļu*

1. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka maksājumu pakalpojumu veidus un kārtību, kādā Valsts kase nodrošina to sniegšanu budžeta finansētām institūcijām, pašvaldībām, budžeta nefinansētām iestādēm, zvērinātiem tiesu izpildītājiem un kapitālsabiedrībām, kurās ieguldīta valsts vai pašvaldības kapitāla daļa (turpmāk – klients).
2. Valsts kase nodrošina šādu maksājumu pakalpojumu sniegšanu:
 - 2.1. ar maksājumu kontu (turpmāk – konts) saistīto pakalpojumu – konta atvēršanu, izmantošanu un slēgšanu;
 - 2.2. maksājuma rīkojumu iesniegšanu, izpildi un saņemšanu kontā, tai skaitā skaidras naudas ieskaitīšanu kontā un izņemšanu no konta;
 - 2.3. Valsts kases kontiem piesaistīto maksājumu karšu pakalpojumu;
 - 2.4. maksājumu karšu pieņemšanas pakalpojumu.

2. Klienta identifikācija un prasības dokumentiem

3. Klienta identifikācijas mērķis ir nodrošināt, ka Valsts kase zina personu, ar kuru nodibina maksājumu pakalpojumu attiecības. Valsts kase identificē klientu pārstāvēttiesīgo vai klienta pilnvaroto personu (turpmāk – klienta pārstāvis) pirms katra atsevišķa maksājumu pakalpojuma saņemšanas:
 - 3.1. klienta pārstāvim personiski (fiziski) piedaloties identifikācijas procedūrā (klātienēs identifikācija);
 - 3.2. klienta pārstāvim personiski nepiedaloties identifikācijas procedūrā (neklātienēs identifikācija).
4. Klātienēs identifikācijā Valsts kase:
 - 4.1. identificē klientu atbilstoši publiskos reģistros pieejamai informācijai par klientu vai lūdz uzrādīt dokumentus, kas apliecina klienta dibināšanu vai tiesisko reģistrāciju (oriģinālu vai bāriņtiesas vai notāra apliecinātu kopiju);
 - 4.2. identificē klienta pārstāvi, salīdzinot klienta pārstāvja vizuālo līdzību ar uzrādītajā personu apliecinošajā dokumentā ietverto fotoattēlu;

4.3. lūdz klienta pārstāvi uzrādīt pilnvaru vai citu dokumentu (oriģinālu vai bāriņtiesas vai notāra apliecinātu kopiju), kas apliecina klienta pārstāvja tiesības pārstāvēt klientu attiecībās ar Valsts kasi.

5. Neklātienēs identifikācijā Valsts kase:

5.1. identificē klientu atbilstoši publiskos reģistros pieejamai informācijai par klientu vai iesniegtajiem dokumentiem, kas apliecina klienta dibināšanu vai tiesisko reģistrāciju (oriģinālu vai bāriņtiesas vai notāra apliecinātu kopiju). Dokumenti iesniedzami elektroniska dokumenta veidā un parakstāmi ar kvalificētu paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas līdzekli;

5.2. identificē klienta pārstāvi pēc izmantotā kvalificētā vai kvalificētā paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas līdzekļa.

6. Valsts kase atsaka maksājumu pakalpojumu sniegšanu, ja klientu pārstāvēttiesīgās personas pilnvaras nav iespējams pārbaudīt publiskos reģistros un netiek iesniegti dokumenti, kas apliecina šo personu tiesības pārstāvēt klientu attiecībās ar Valsts kasi.

7. Valsts kasei ir tiesības jebkurā brīdī veikt atkārtotu klienta un klienta pārstāvju identifikāciju. Klienta pienākums ir sadarboties ar Valsts kasi un sniegt tai informāciju un dokumentus, kā arī pēc Valsts kases uzaicinājuma klienta pārstāvim ierasties Valsts kases klientu apkalpošanas centrā.

8. Maksājumu pakalpojuma sniegšanas nodrošināšanai un pakalpojumu sniegšanas laikā Valsts kase ir tiesīga pieprasīt klientam papildu informāciju un dokumentus, tai skaitā dokumentus, kas apliecina klienta veicamo darījumu pamatotību, lai Valsts kase varētu veikt atbilstošu pārbaudi, ievērojot principu "Zini savu klientu". Valsts kasei ir tiesības atteikties maksājumu pakalpojumu sniegšanu, ja klients atsakās iesniegt Valsts kases pieprasīto informāciju vai dokumentus.

9. Klients nekavējoties rakstiski informē Valsts kasi par izmaiņām iesniegto dokumentu saturā, klienta pārstāvju pilnvarojumos, rekvizītos un kontaktinformācijā, kā arī par klienta reorganizācijas vai likvidācijas uzsākšanu. Klients nokārto visas maksājumu pakalpojumu saistības ar Valsts kasi pirms reorganizācijas vai likvidācijas pabeigšanas. Ja saistības ar Valsts kasi netiek nokārtotas, tās pāriet reorganizētā vai likvidētā klienta saistību pārņēmējam vai augstākai iestādei.

10. Valsts kase ir tiesīga uzskatīt, ka dokumenti un informācija, kurus klients tai ir iesniedzis, ir autentiski, spēkā esoši un pareizi. Ja Valsts kasei rodas šaubas par iesniegto dokumentu autentiskumu vai spēkā esību, tai ir tiesības pieprasīt iesniegt papildu dokumentus, kā arī atteikties sniegt maksājumu pakalpojumu.

11. Ja dokumenti sagatavoti papīra formā, tos aizpilda datorrakstā.

12. Šo noteikumu izpratnē dokuments ir atbilstoši parakstīts, ja:

12.1. dokumentu ir parakstījis klienta pārstāvis ar drošu elektronisko parakstu atbilstoši normatīvajiem aktiem par elektronisko dokumentu noformēšanu un apriti (turpmāk – elektroniskais dokuments);

12.2. klienta pārstāvis ir parakstījis Valsts kases pārstāvja klātbūtnē;

12.3. dokumentu ir autorizējis klienta pārstāvis, izmantojot autorizācijas līdzekļus atbilstoši normatīvajiem aktiem par kārtību, kādā nodrošina informācijas apriti, izmantojot Valsts kases nodrošinātos e-pakalpojumus.

13. Dokumentu klients nosūta elektroniska dokumenta veidā uz Valsts kases oficiālo elektronisko adresi vai e-pasta adresi ekase@kase.gov.lv, ja klientam nav pienākuma lietot oficiālo elektronisko adresi, vai iesniedz papīra formā, apliecinātu ar parakstu.

14. Valsts kase ir tiesīga nepieņemt parakstītus dokumentus, kas iesniegti attālināti, ja saņemtajā dokumentā, pēc Valsts kases ieskatiem, paraksts vizuāli neatbilst klienta pārstāvja paraksta paraugam, kas noformēts šo noteikumu 11. punktā minētajā kārtībā.

15. Klientu pārstāvēttiesīgā persona, iesniedzot Valsts kasē datorrakstā aizpildītu Valsts kases klienta pilnvarojumu vai parakstu paraugu kartīti (turpmāk – kartīte) (1. pielikums), var pilnvarot citu personu iesniegt Valsts kasē pieteikumus par Valsts kases nodrošināto maksājumu pakalpojumu un e-pakalpojumu, kas minēti normatīvajos aktos par kārtību, kādā nodrošina informācijas apriti, izmantojot Valsts kases nodrošinātos e-pakalpojumus, saņemšanu. Kartītei pievieno dokumentus (prasība neattiecas uz dokumentiem, kuri pieejami publiskos reģistros), kas apliecina klientu pārstāvēttiesīgās personas pārstāvības tiesības (rīkojums, paziņojums par iecelšanu amatā, pašvaldības domes vai kapitālsabiedrības valdes lēmums, pilnvara).

16. Kartīti (1. pielikums) var iesniegt:

16.1. kā elektronisko dokumentu, tādējādi pilnvarojot personu iesniegt šo noteikumu 15. punktā minētos dokumentus tikai elektroniska dokumenta formā;

16.2. papīra formā, tādējādi pilnvarojot personu iesniegt (klātienē vai attālināti) šo noteikumu 15. punktā minētos dokumentus papīra vai elektroniska dokumenta formā. Papīra formā kartīte noformējama šo noteikumu 12.2. apakšpunktā minētajā kārtībā.

17. Šo noteikumu 15. punktā noteiktajā kārtībā pilnvarotās personas pilnvaras ir spēkā līdz kartītē norādītajai pilnvarojuma dienai, bet, ja tāda nav norādīta, līdz dienai, kad apstiprina jaunu kartīti vai anulē pilnvaras saskaņā ar šo noteikumu 18. un 19. punktu. Pilnvarotajai personai vienlaikus var būt tikai viena spēkā esoša kartīte. Ja nepieciešams veikt izmaiņas kartītē, tai skaitā pilnvarotās personas datus vai pilnvarojumā, klients iesniedz Valsts kasē jaunu šo noteikumu 15. punktā noteiktajā kārtībā noformētu kartīti.

18. Lai atsauktu šo noteikumu 15. punktā noteiktajā kārtībā iesniegto un apstiprināto kartīti, klients vai iestāde, kuras institucionālā padotībā atrodas klients, iesniedz Valsts kasē datorrakstā aizpildītu iesniegumu, kurā norāda pilnvarotās personas vārdu, uzvārdu un personas kodu.

19. Valsts kasei ir tiesības anulēt šo noteikumu 15. punktā noteiktajā kārtībā iesniegto un apstiprināto kartīti, ja klients ir reorganizēts, likvidēts, klientu pārstāvēttiesīgajai personai nav spēkā pārstāvības tiesības vai nav spēkā nosacījumi e-pakalpojumu lietošanai.

3. Konta atvēršana un slēgšana

20. Valsts kase maksājumu pakalpojumus klientam sniedz, izmantojot Valsts kasē atvērtu kontu. Valsts kase atver kontu šādam mērķim:

20.1. valsts budžeta ieņēmumu uzskaiti:

20.1.1. pamatojoties uz gadskārtējo valsts budžeta likumu un normatīvajiem aktiem par budžeta ieņēmumu klasifikāciju;

20.1.2. vienoto nodokļu kontu un kontus Valsts ieņēmumu dienesta administrētajiem ieņēmumiem – pamatojoties uz šo noteikumu 21. punktā minēto pieteikumu;

20.1.3. pēc nepieciešamības – pamatojoties uz šo noteikumu 21. punktā minēto pieteikumu no valsts nodevas administrācijas, kas saskaņots ar nozares ministriju (ja attiecināms);

- 20.2. valsts budžeta asignējumu saņemšanai atbilstoši normatīvajiem aktiem par asignējumu piešķiršanas un izpildes kārtību;
- 20.3. ziedojumu un dāvinājumu uzskaitē;
- 20.4. depozītā ieguldīto līdzekļu uzskaitē;
- 20.5. klienta valdījumā esošo deponēto naudas līdzekļu uzskaitē;
- 20.6. attiecīgās valsts budžeta programmas vai apakšprogrammas atlikumu uzskaitē līdz to ieplānošanai valsts budžetā;
- 20.7. valsts budžetā neplānoto līdzekļu uzskaitē līdz to ieplānošanai valsts budžetā;
- 20.8. budžeta finansētai institūcijai (izņemot valsts budžeta iestādes) – valsts budžeta līdzekļu saņemšanai un izdevumu veikšanai;
- 20.9. budžeta nefinansētai iestādei, no valsts budžeta daļēji finansētai atvasinātai publiskai personai, pašvaldībai, kā arī kapitālsabiedrībai, kurā ieguldīta valsts vai pašvaldības kapitāla ieņēmumu daļa, – to naudas līdzekļu uzskaitē, kuri nav saņemti no valsts budžeta, un izdevumu veikšanai;
- 20.10. zvērinātam tiesu izpildītājam – no parādniekiem piedzīto naudas līdzekļu un citu summu glabāšanai, kas pienākas ieinteresētajām personām, pamatojoties uz zvērināta tiesu izpildītāja pieteikumu par konta atvēršanu un Tieslietu ministrijas sniegto informāciju par zvērinātu tiesu izpildītāju iecelšanu;
- 20.11. valsts budžeta iestādei – citos normatīvajos aktos noteiktajiem mērķiem;
- 20.12. valsts aizdevuma saņemšanai, izdevumu veikšanai un atmaksai.
21. Lai atvērtu kontu, klients Valsts kasē iesniedz pieteikumu par konta atvēršanu (2. pielikums) (neattiecas uz kontu, kas atvērts šo noteikumu 20.1.1. un 20.2. apakšpunktā minētajam mērķim).
22. Valsts kase pēc šo noteikumu 21. punktā minētā pieteikuma un tam pievienoto dokumentu un informācijas saņemšanas veic pārbaudi un, ja netiek konstatētas neatbilstības, triju darba dienu laikā atver kontu.
23. Šo noteikumu 20.8. apakšpunktā minēto kontu kapitālsabiedrībai, kurā ieguldīta valsts vai pašvaldības kapitāla daļa, Valsts kase atver vienas darba dienas laikā pēc tam, kad noslēgta vienošanās par naudas līdzekļu atlikuma ieguldīšanu kontā.
24. Valsts kase nākamajā darba dienā pēc konta atvēršanas šo noteikumu 20. punktā minētajam mērķim ar e-pakalpojuma eKase (turpmāk – eKase) starpniecību paziņo klientam par konta atvēršanu vai vienas darba dienas laikā pēc konta atvēršanas nosūta informāciju uz šo noteikumu 21. punktā minētajā pieteikumā norādīto kontaktpersonas e-pasta adresi, ja klientam konta atvēršanas brīdī Valsts kasē nav atvērtu kontu.
25. Beidzoties konta izmantošanas mērķa pasākumam (projektam), klients slēdz kontu vai informē Valsts kasi, ja mainās konta izmantošanas mērķis (projekts) (neattiecas uz kontu, kas atvērts šo noteikumu 20.1.1., 20.2. un 20.10. apakšpunktā minētajam mērķim).
26. Lai slēgtu kontu, klients Valsts kasē iesniedz pieteikumu par konta slēgšanu (3. pielikums) (neattiecas uz kontu, kas atvērts šo noteikumu 20.1.1., 20.2. un 20.10. apakšpunktā minētajam mērķim). Ja kontā ir līdzekļu atlikums, klients pieteikumā norāda informāciju par naudas līdzekļu atlikuma pārgrāmatošanu.
27. Valsts kase, saņemot šo noteikumu 26. punktā minēto pieteikumu par konta slēgšanu:

27.1. triju darba dienu laikā slēdz kontu, ja konta atlikums ir nulle un apgrozījums nav jāpārgrāmato;

27.2. pārgrāmato līdzekļu atlikumu vai apgrozījumu saskaņā ar klienta pieteikumu, ja konta atlikums nav nulle vai ir jāpārgrāmato apgrozījums.

28. Valsts kase slēdz:

28.1. šo noteikumu 20.10. apakšpunktā minēto kontu, pamatojoties uz saņemto informāciju no Tieslietu ministrijas par zvērināta tiesu izpildītāja atcelšanu vai atbrīvošanu, kā arī zvērināta tiesu izpildītāja nāves gadījumā, un pārgrāmato līdzekļu atlikumu uz tieslietu ministra rīkojumā norādītā zvērināta tiesu izpildītāja šim mērķim atvērto kontu;

28.2. šo noteikumu 20.1.1. apakšpunktā minēto kontu, pamatojoties uz gadskārtējo valsts budžeta likumu un normatīvajiem aktiem par budžeta ieņēmumu klasifikāciju, bet šo noteikumu 20.2. apakšpunktā minēto kontu – saskaņā ar Likumu par budžetu un finanšu vadību.

29. Šo noteikumu 2. punktā minēto maksājumu pakalpojumu lietošanas pārtraukšana un šo noteikumu 20. punktā minēto kontu slēgšana neatbrīvo klientu vai tā saistību pārņēmēju no pilnīgas to saistību izpildes, kuras izriet no maksājumu pakalpojumu lietošanas.

30. Valsts kasei ir tiesības slēgt šo noteikumu 20. punktā minētajam mērķim atvērto kontu (neattiecas uz kontu, kas atvērts šo noteikumu 20.1., 20.2. un 20.10. apakšpunktā minētajam mērķim):

30.1. ja ir notikusi klienta reorganizācija vai likvidācija un nav noteikts finanšu līdzekļu pārņēmējs;

30.2. ja kontā 18 mēnešu laikā nav bijis apgrozījuma un konta atlikums ir nulle;

30.3. ja kontā 18 mēnešu laikā nav bijis apgrozījuma un konta atlikums ir lielāks par nulli. Šādā gadījumā nosūta paziņojumu par konta slēgšanu uz klienta oficiālo elektronisko adresi vai, ja klientam nav aktivizēta oficiālā elektroniskā adrese, uz e-pasta adresi. Ja 30 dienu laikā no paziņojuma nosūtīšanas dienas klients nav iesniedzis pieteikumu par konta slēgšanu vai devis citus norādījumus par rīcību ar pieejamiem līdzekļiem, Valsts kase klienta kontā pieejamos līdzekļus ieskaita valsts budžeta ieņēmumos.

4. Maksājumu veikšana

4.1. Maksājumu vispārīgie nosacījumi

31. Maksājuma rīkojumā norādītajai informācijai ir jābūt pilnīgai, precīzai un nepārprotamai. Maksājuma rīkojumam ir jāsaturs šajos noteikumos paredzētie rekvizīti un tiem jāatbilst Valsts kases tīmekļvietnē publicētajām maksājuma noformēšanas prasībām.

32. Klients maksājuma rīkojumu Valsts kasē iesniedz, izmantojot eKasi atbilstoši normatīvajiem aktiem par kārtību, kādā nodrošina informācijas apriti, izmantojot Valsts kases nodrošinātos e-pakalpojumus, ja vien normatīvajos aktos nav noteikts citādi.

33. Šo noteikumu 32. punktā minētos maksājuma rīkojumus paraksta (autorizē) klienta pārstāvji atbilstoši kārtībai, kādā nodrošina informācijas apriti, izmantojot Valsts kases nodrošinātos e-pakalpojumus. Ja maksājuma rīkojums nav pienācīgi apstiprināts atbilstoši normatīvajiem aktiem par kārtību, kādā nodrošina informācijas apriti, izmantojot Valsts kases nodrošinātos e-pakalpojumus, maksājums uzskatāms par neatļautu (neautorizētu) un Valsts kase ir tiesīga atteikties pieņemt vai izpildīt šādu maksājuma rīkojumu.